

INICIATIVNA SKUPINA ZA USTANOVITEV »NACIONALNEGA SVETA ZA DEMOKRATIČNO PRENOVO VOLILNE ZAKONODAJE (NSVZ)«

Ljubljana, 12.1.2021

Zadeva: Zabeležka prve telekonference (TK) Iniciativne skupine (IS)

Iniciativna skupina za ustanovitev NSVZ se je v torek, 12. januarja 2021 ob 16 uri sestala na prvi TK. Sestanek, ki se ga je udeležilo enajst (11) članov (seznam v arhivu), je bil namenjen predvsem trem vprašanjem:

1. Velikosti načrtovanega NS;
2. Sestavi oz. strukturi načrtovanega NS;
3. Ritmu dela oz. časovnici.

I) Kratek povzetek razprave in dogovorov:

Ad 1) Velikost

Modeli podobnih delovnih skupin, ki so jih CD ustanovile v raznih državah za prebroditev blokade, ki jo je predstavljal njihova politična nomenklatura, so različni. V nekaterih državah so se odločili za velike skupine (tudi 70 – 90 članov), v katere so pritegnili predvsem ugledne strokovnjake z univerze, inštitutov in javnega življenja. Take skupine so potem običajno imele težave z usklajevanjem, oblikovale so predvsem izhodišča in osnovne cilje, morale pa so oblikovati znotraj sebe posebno delovno skupino, ki je pripravljala gradivo.

Druge države so že na začetku težile k manjšim, bolj operativnim skupinam (15 – 20 članov), pri čemer so se praviloma striktno izognili predstavnikom politične nomenklature, kar pa je po drugi strani povečevalo politično napetost v družbi in lahko povečevalo težave pri kasnejšem uveljavljanju novih predlogov. Na odločitev o velikosti skupine seveda vpliva tudi velikost družbe in njena referendumsko zakonodaja. Pri nas je politika v zadnjih desetletjih to zakonodajo povsem izmaličila in civilni družbi z zahtevo po 40.000 podpisih za razpis referenduma praktično onemogočila tovrstni referendum oz. ga spremenila v privilegij močnejših strank (zlasti, če upoštevamo naš način zbiranja podpisov na UE, ki kaže na izrazito diktaturo političnih strank – strankokracijo).

Razprava v IS je pokazala, da se nagibamo k oblikovanju manjšega Sveta (15 – 20 članov) in izoginitvi strankarskim predstavnikom v njem.

Ad 2) Sestava

V razpravi o strukturi NS je bila najbolj prisotna zahteva po uravnoteženosti tako po smeri izobrazbe kot drugih elementih (starost, spol, zaposlitev, itd.), pa tudi po (vsaj začasni) odprtosti, ki bi omogočila dodatno vključevanje strokovnjakov (vendar ne za ceno vračanja razprave oz. dela na začetek). Seveda pa je struktura Sveta zelo odvisna od odločitve o velikosti NS.

Svoje mnenje je posredoval C. Ribičič (ki se razprave ni uspel udeležiti zaradi težav z internetom, jo je pa deloma spremljal), ki predlaga, da bi v skupino vendarle vključili predstavnike DZ in DS in tako skrajšali pot kasnejšega uveljavljanja nove zakonodaje.

Ad 3) Časovnica

Časovnica najprej zadeva osnovno odločitev: ali pripraviti tudi »etapni predlog« eventualne korekture sedanje zakonodaje ali takoj pripravljati predlog celovite spremembe. Razprava je pokazala, da je dilema pravzaprav retorična, saj naše strankarske nomenklature enako zavračajo eno in drugo možnost. Odločitev se je torej nagnila v smer priprave celovite prenove (toliko bolj, ker je sprejemljiv predlog »korekture« sedanje zakonodaje že pripravila SINTEZA-KCD). Seveda pa naše sedanje politične razmere zahtevajo pospešeno pripravo predloga nove zakonodaje (najprej Zakon o volitvah v Državni zbor), to pa seveda eo ipso pomeni, da ne začnemo od začetka, temveč z razpravo o že pripravljenem predlogu zakona (predlog skupine Kristan-Mihelčič-Pintar), ki ga je že leta 2015 vložil v parlamentarno proceduro ZDUS (»Zdusov predlog«).

II) Na podlagi razprave je bilo dogovorjeno:

- Da se o sestanku oz. telekonferenci Iniciativnega skupine (in vseh naslednjih) pripravi zabeležka in posreduje vsem članom skupine;
- Da se o delovanju IS redno seznanja strokovna in druga javnost preko spletne strani;
- Da člani IS do srede, 20. januarja 2021 evidentirajo in na naslov SINTEZE-KCD sporočijo svoje predloge za člane NS, pri čemer za vsakega evidentiranega kandidata dodajo ustrezne podatke (izobrazba in področje izobrazbe, starost, status, telefon in/ali e-naslov, podatek, ali ga je predlagatelj že kontaktiral ali ne);
- Da sekretar M. Marc vsem članom IS pred naslednjo sejo posreduje prejete predloge;
- Da bo naslednja TK IS predvidoma v torek, 26. januarja ob 16. uri.

Na drugi TK seji bomo obravnavali predloge evidentiranih članov za NSVZ in način imenovanja. Odprli bomo tudi predstavitevno razpravo o »Zdusovem predlogu«, kar je sicer že naloga za Svet. (Zdusov predlog prejmejo vsi člani IS skupaj s tem zapisnikom). Prav tako bomo oblikovali nekatera vprašanja za Svet, ki zahtevajo predhodne odločitve. Ustanovitev Nacionalnega Sveta je predvidena v februarju 2021.

Zabeležko pripravila E. M. Pintar in M. Marc